

**Розширений план лекцій
з дисципліни «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»**

лекційних заняття, годин – 30

Викладач – к.іст.н., доц. Федорова А.І.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ДЕРЖАВНОСТІ

Лекція 1. Вступ до курсу «Історія української державності».

1. Поняття і ознаки української державності.
2. Еволюція уявлень про державність.
3. Формування державності на українських землях. Київська Русь.
4. Племенні союзи східних слов'ян. Початок Української держави
5. Розквіт та розпад України-Русі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ІСТОРИЧНЕ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Лекція 2. Галицько-Волинське князівство – продовжувач державницьких традицій Київської Русі.

1. Передумови створення Галицько-Волинського князівства.
2. Королівство Данила Галицького: поміж Золотою Ордою та Заходом.
3. Причини занепаду та значення Галицько-Волинської держави.

Лекція 3. Українська державність в умовах великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

1. Боротьба українського народу проти польсько-шляхетського гніту.
2. Литовсько-Руська держава в кінці XIV ст.–середині XVI ст.
3. Суспільно-політичне становище України в другій половині XVI – першій половині XVII ст.
4. Виникнення Запорізької Січі. Перетворення козацтва на провідну верству українського народу.
5. Визвольний рух в Україні проти шляхетської Польщі наприкінці XVI – у 30-х рр. XVII ст. Боротьба українського народу проти турецько-татарської агресії.

Лекція 4. Хмельниччина (1648–1657 рр.). Утворення Української козацько-гетьманської держави.

1. Причини, початок і хід національно-визвольної війни українського народу у 1648–1649 рр.
2. Відродження Б. Хмельницьким української державності.
3. Воєнні дії у 1650–1653 рр. Білоцерківський і Жванецький договори.
4. Переяславська Рада та «Березневі статті», їх характер і наслідки. Історичне значення Хмельниччини.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ПЕРІОД ЗНИЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Лекція 5. Україна у часи руїни і гетьманства І. Мазепи.

1. Боротьба старшинських угруповань і руїна української козацької державності після смерті Б. Хмельницького.
2. Обмеження автономії України в складі Московської держави.
3. Гетьманування Івана Мазепи та нове відродження українських земель на зламі XVII–XVIII ст.

Лекція 6. Знищення української державності.

1. Наступ російського царизму на автономні права Гетьманщини і Слобожанщини.

2. Знищення Запорізької Січі.
3. Гайдамацькі рухи на Правобережній Україні. Коліївщина.

Лекція 7. Національно-державницька думка в період перебування України під владою російської та австро-угорської імперій.

1. Суспільно-політичні рухи та національна думка в Україні у першій половині XIX ст.
2. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії в першій половині XIX ст. Початок національного пробудження в Галичині.
3. Активізація національно-визвольного руху в Україні у другій половині XIX ст. Обґрунтування ідеї самостійності України.
4. Суспільно-політичний розвиток західноукраїнських земель у другій половині XIX ст. і нове піднесення визвольних змагань галицьких українців.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВНИЦЬКА ДУМКА НА ПОЧАТКУ XX СТ.

Лекція 8. Україна на початку XX ст.

1. Політичне становище українських земель у складі Російської імперії на початку XX ст. Радикалізація національної державницької думки.
2. Українське громадсько-політичне життя в роки російської революції 1905–1907 рр. та після її поразки.
3. Західноукраїнські землі під владою Австро-Угорщини у 1900–1914 рр.
4. Українські землі в роки Першої світової війни (1914 – 1916 рр.).

Лекція 9. Загальнонаціональний визвольний рух в Україні. Відновлення державності українського народу (1917–1921 рр.).

1. Утворення Української Народної Республіки.
2. Українська Держава за гетьмана П. Скоропадського.
3. Проголошення Західно-Української Народної Республіки.
4. Проголошення соборної Української Народної Республіки і її боротьба за незалежність.

Лекція 10. Україна в умовах більшовицького тоталітарного режиму (1921–1939 рр.).

1. Утвердження більшовицької влади на східноукраїнських землях на початку 1920-х рр.
2. Діяльність національних сил у боротьбі за суверенітет Української республіки
3. Радянська Україна в умовах більшовицької тоталітарної системи.

Лекція 11. Західноукраїнські землі у складі іноземних держав.

1. Західна Україна під владою польського окупаційного режиму
2. Діяльність західноукраїнських політичних сил у боротьбі за Українську самостійну соборну державу.
3. Бессарабія, Буковина і Закарпаття у міжвоєнний період. Карпатська Україна та її історичне значення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5

УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Лекція 12. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.).

1. Початок Другої світової війни. Об'єднання українських земель.
2. Напад фашистської Німеччини на СРСР та окупація України. Акт відновлення Української держави.
3. Рух Опору українського народу проти іноземної окупації.
4. Внесок народу України у перемогу над фашизмом.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6

НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ В УКРАЇНІ

Лекція 13. Повоєнна Україна.

1. Народне господарство України після закінчення Другої світової війни.
2. Національно-визвольний рух в роки повоєнного сталінського режиму.

Лекція 14. Національно-визвольний рух в Україні в умовах комуністичного тоталітарного режиму (середина 1950-х – кінець 1980-х рр.).

1. Лібералізація суспільного життя в Україні після смерті Й.В. Сталіна та її згорання.
2. Зародження та розвиток українського руху опору тоталітарній комуністичній системі.
3. Національно-визвольний рух на рубежі 1980–1990-х років. Передумови проголошення незалежної Української держави.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7

УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ РОЗБУДОВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Лекція 15. Утвердження Української держави та її розбудова на сучасному етапі.

1. Проголошення незалежності Української держави та її міжнародне визнання (1991–2007 рр.).
2. Розбудова державності України (1994–2004 рр.).
3. Діяльність Української держави на світовій арені (1995–2005).
4. Розбудова державності України на сучасному етапі.